

รธน. มาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๑๖๐ (๔) (๕) และมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม

มาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘ และข้อ ๒๗

ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ขอลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคำร้องนี้ จึงไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยคดีต่อไป

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) เป็นคุณสมบัติรัฐมนตรีเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตในภาพรวมของบุคคลที่ปรากฏต่อสังคม และมาตรา ๑๖๐ (๕) เป็นลักษณะต้องห้ามเฉพาะเจาะจงที่กำหนดไว้ในมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติดังกล่าวในฐานะผู้รับผิดชอบในการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลเป็นรัฐมนตรีและเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

เมื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ถูกลงโทษจำคุกในข้อหาละเมิดอำนาจศาลและให้ลบบชื่อออกจากทะเบียนนายความ เป็นการกระทำอันไม่สมควรและผิดไปจากปกติวิสัยที่วิญญูชนทั่วไปประพฤติปฏิบัติ แสดงว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เป็นข้อเท็จจริงในลักษณะภาวะวิสัยที่อาศัยเพียงความตระหนักรู้ตามมาตรฐานวิญญูชนทั่วไปในสังคมก็เพียงพอวินิจฉัยได้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ในฐานะนายกรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบในสารัตถะความถูกต้องของเรื่องที่ตนลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ เสนอชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีทั้งที่รู้หรือควรรู้ข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) ย่อมเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และเป็นการกระทำขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมฯ ข้อ ๘ ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง กำหนดให้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในข้อนี้ให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง อันมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๕) ด้วย

ย่อโดย นายกล้า สมทวนิช
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นางสาวณิชาภา ภูมินายก
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

นางสาวรมปรารค์ สวมประจำ
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไโล
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ